

Motion till riksdagen 2024/25:3050

av **Ulrika Westerlund m.fl. (MP)**

Anmälningssplikt för offentliganställda

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte införa anmälningssplikt för offentliganställda och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Förslaget om så kallad anmälningssplikt, som nu utreds, kommer att innebära att anställda i bland annat kommuner och regioner ska säkerställa att patienter och klienter de möter i arbetet har rätt att vara i Sverige. Om så inte är fallet ska de informera Migrationsverket och polisen. Läkare, sjuksköterskor, lärare, skolkuratorer, socialsekreterare med flera ska i så fall utföra arbetsuppgifter som strider mot deras yrkes- och professionsetik, aktivt motverkar huvuduppgifterna i deras anställningar och dessutom innebär arbetsuppgifter som de inte är utbildade för. Det är några av anledningarna till att alla fackförbund inom välfärdssektorn har ställt sig tydligt negativa till införandet av en anmälningssplikt, tillsammans med alla fackliga centralorganisationer, samt stora delar av civilsamhället, kyrkan och flera arbetsgivarorganisationer.

Konsekvensen av en anmälningssplikt, eller en angiverilag, vilket det ju i själva verket verkar vara fråga om, kommer att bli att papperslösa som vill söka hjälp av sjukvården eller socialtjänsten, eller som vill att barnen ska gå i skolan, inte kommer att våga söka hjälp, stöd, vård och skolgång. De grundläggande värderingar vårt samhälle vilar på, där tillgång till sjukvård och skolgång samt rätten att vända sig till socialtjänsten och ansöka om stöd och hjälp är en grundbult förvägras därmed en grupp i vårt land. Det är rättigheter vi i internationella konventioner, som Europakonventionen om mänskliga rättigheter och barnkonventionen, har ålagt oss att säkerställa för alla i vårt land oavsett asylstatus. Det handlar om det yttersta skyddsnätet och den ovillkorliga rätten att söka stöd och hjälp. Det gäller, inte minst, skyddsvärda grupper som barn, våldsutsatta kvinnor och traffickingoffer. Vi har en skyldighet att se till att de får sina rättigheter tillvaratagna oavsett om de har uppehållstillstånd eller inte.

Om angiverilagen införs innebär det att dessa människor fråntas de starkt begränsade rättigheter de har idag. Då är det inte hjälp dessa individer får – utan det motsatta – att bli angivna. Förutom att det allvarligt hotar dessa personers hälsa, liv och skolgång samt riskerar smittspridning, urholkar det inte bara den tillit de känner gentemot professionerna inom välfärden utan i förlängningen allas tillit till välfärdens anställda och institutioner.

Riksdagen bör ge regeringen tillkänna att angiverilagen i sin helhet strider mot grundläggande värden det svenska samhället bygger på, och dessutom mot internationella konventioner vi förbundit oss till. Regeringen bör inte lägga ett förslag på riksdagens bord som innebär att en sådan anmälnings- eller informationsplikt införs, oavsett vilken terminologi som används, och oavsett om olika typer av undantag föreslås för till exempel vård, skola eller socialtjänst. Själva existensen av lagen urholkar förtroendet för samhällskontraktet.

Ulrika Westerlund (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Leila Ali Elmi (MP)

Rasmus Ling (MP)

Camilla Hansén (MP)

Märta Stenevi (MP)

Jan Riise (MP)

Janine Alm Ericson (MP)